

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 162.

V Ljubljani, v sredo 18. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Sv. Alfonz in „Slov. Narod“.

Na naš listek o »liguorijanski moralii« je odgovoril »Narod«. Najprej konstatiramo, da neče ničesar preklicati, dasi se je iz del sv. Alfonza sedaj lahko sam prepričal, da mu je delal krivico, ampak hoče svoje zlobno podtikanje celo dokazati s citati. Tu pa računa naravnost na nevednost svojih čitateljev. Kdor zna latinsko in jih prečita v celoti, kakor jih je sv. Alfonz uvrstil v svojo razpravo, bo precej spoznal, da v teh citatih ni tega, kar jim »Narod« podtika.

1. »Narod« pravi: »Po tem nauku nikomur ni treba vprašati svoje vesti, nego si sme mej mnenji moralnih teologov izbrati tisto, ki mu najbolj ugaja. Uči se torej brezvestnost«.

To ni res. Že zadnjič smo omenili, da je sv. Alfonzu prvi, najbližji in formalni pravec vsega moralnega delovanja vest.¹⁾ Vest se mora držati božje postave.²⁾ V nobenem slučaju se ne sme delati zoper vest, kadar za gotovo ukazuje.³⁾ V dvomu sem dolžan se podučiti, da je vest gotova, potem smem delati. Kaj pa v slučaju, če je jednako verjetno, da je kaj ukazano, in jednako verjetno, da ni ukazano? V tem slučaju vest ne ve, kaj bi storila, imam dve nasprotni, jednako verjetni mnenji, in tu velja, kar »Narod« citira: »Licere inter opinionones aequae vel fere aequae probabiles illam sequi, quae libertati favet«, to se pravi: »Med dvema jednako ali skoro jednako⁴⁾ verjetnima mnenjema je dovoljeno slediti onemu, ki ugaja prostosti«. Ta nauk je čisto pameten, jednako oddaljen od lahko-mišljenosti, kakor od prevelike strogosti. Kdo more trditi, da se tu uči brezvestnost? Ravno nasprotno je res: Sv. Alfonz s tem naukom vzbuja najčistejšo in najplemeni-

tejšo tankovestnost v onih, ki mu sledé. »Narod« je torej tu izvajal iz besedij sve-tega Alfonza zaključek, ki je v direktnem nasprotju z jasnimi besedami sv. Alfonza samega.

2. »Narod« piše: »Liguori uči krivo prisego«. To ni res.

Že zadnjič smo navedli njegove jasne besede: »Kjer ni resnice (pri pri-segi), se greši smrtno, ker se stori hudo zaničevanje božje, ker se kliče Bog za pričo neresnice, kot bi ali sam resnice ne vedel, ali pa kot bi hotel ali mogel goljufati, pričujoč neresnico«⁵⁾.

Tu je vendar jasno izključena kriva prisega!

Besede, ki jih citira »Narod« iz sv. Alfonza, pa nikakor ne izgovarjajo krive prisage, ampak govore o istorečju in dvoumju. Tu moramo konstatirati, da je »Narod« rabil dvojno zvijačo, da sv. Alfonzu podtakne nauk, ki ga svetnik nikdar ni učil: 1. Iztrgal je besede iz konteksta brez razlage, ki jo podaje svetnik sam v omenjeni knjigi; 2. nalašč je krivo preložil besede »iurare cum aequivo-catione« s »krivo prisego«, ne pa »kriva prisega«. Tu se vidi vsa zlobnost »Narodova«. Misli si, da njegova »inte-ligenca« ne zna toliko latinsčine, da bi raz-ločevala »aequivocatio« in »periurium«, in greši na račun te nevednosti!

3. Kdaj je pa dovoljeno »istorečje«? Sveti Alfonz jasno pravi: 1. Kadar je »brez lažja«⁶⁾. 2. Kadar se rabijo dvoumne besede »brez pravičnega vzroka«, je to smr-ten greh⁷⁾. Te besede je »Narod« iz svo-

jega citata nalašč izpustil. 3. Kadar »ne varamo bližnjega«⁸⁾.

Vsi vzgledi, ki jih navaja »Narod«, se morajo soditi po splošnih načelih, katera pravijo, da je laž vedno izključena, v vseh slučajih, da se pa smemo »nepravičnemu vprašanju«⁹⁾ sicer ogniti, a samo z besedo, ki je sama na sebi resnična. To in nič temu nasprotnega uči sv. Alfonz v celi razpravi o prisegi. Da bi se smela potrditi laž s prisego, tega svetnik nikjer ne trdi.

4. »Narod« citira stavek: »Zatoženec, po-stavno vprašan, more zanikati hudodelstvo, tudi s prisego, ako mu grozi težka škoda iz priznanja«. Tu je »Narod« dobro vedé, da piše neresnico, napačno citiral. Sv. Al-fonz namreč piše: »Vpraša se, ali sme . . . in na to zanikuje, češ da »hudo-delec mora zaradi skupnega blaga oni škodi se podvreči«¹⁰⁾. Kateri advokat je tako tankovesten, kot sveti Alfonz?

5. Nikjer svetnik ne uči krive prisage. Ravno nasprotno. »Narod« citira stavek, v katerem svetnik pravi, da se more zatoženec ogniti vprašanju sodnikovemu, kadar ga ta nepostavno izprašuje (non legitime interrogatus.) Izpustil je pa nalašč stavek, ki pravi:

»Zatoženec pa ali priča, ki je postavno (legitime) vprašan, ne more rabiti nikakega istorečja, ker mora biti pokoren pravičnemu poveljusodnikovemu«¹¹⁾. Niti državna postava ne pričakuje tega od obtoženca, kar mu sv. Alfonz nalaga!

6. »Narod« trdi, da je 6. knjiga sv. Al-fonza »polna takih svinjarij, da človeku slabo prihaja, kadar jih čita«.

To izjavo jemljemo na znanje. Svetnik

govori tam o grehih zoper šesto božjo za-poved. Ti grehi, katerih so polni oni ro-mani, ki jih »Narodovci« tako radi pišejo, razširjajo in bero, se morajo vsekako obrav-navati v moralni teologiji, a s tem name-nom, da se kaže njih ostudnost in se nam dajo sredstva, da se jih varujemo. Sveti Alfonz se bojuje proti grehu, ki ga »Narodovci« sicer poveljujejo. Da imenuje »Narod« ta greh »svinjarijo«, sicer ni znanstveno rečeno, a nimamo nič proti temu. Le to naj »Narod« se pristavi: »Kdor se ravna po naukih sv. Alfonza, se izogiblje te »svinjarije«, kdor pa se ravna po liberalni moralii, vedno bolj v njo leze«.

Radi pojasnimo, če to želi »Narod«, še druge stvari iz morale sv. Alfonza, n. pr.: Kako veljajo božje zapovedi tudi za zdrav-nike, kako morajo pravičnosti gojiti sodniki, kako strašno greše oni pisatelji, ki s svo-jimi podlimi beletrističnimi spisi kvarijo nravnost, kako je vsak človek in tudi vsak list dolžan, da popravi obrekova-nje in vrne vsakomu ukradeni čast itd. itd., a za danes sklepamo s tem, da pribijemo te resnice kot zaključek:

»Narod« je citiral najprej stavke iz sve-tega Alfonza, ki jih v vseh njegovih delih ni. Ko smo ga zato prijeli, je citi-ral stavke, ki se sicer v njegovih delih, a jih je iztrgal iz konteksta, za molčal glavna načela, po katerih so nekatera dvom-ljiva dejanja, ki se tam naštevajo, dovoljena, in računajoč na nevednost svojih bral-cev, latinske besede nalašč napačno poslovenil.

To je storil zato, da katoliško cerkev oblati v osebi enega njenih največjih svet-nikov.

Če najde »Narod« še kak »nenraven in nepošten« nauk v delih svetega Alfonza, naj ga nam citira, kakor je med strokovnjaki navada, po poglavjih, ne po straneh, ki so v vsaki izdaji drugače štete.

Mi bomo precej na mestu, da branimo svetnika.

Slovenski inteligenci pa proučevanje katoliške morale najtopleje priporočamo.

LISTEK.

Svetnik.

Francoski spisal Paul Bourget. — Prestavil — a — (Dalje.)

»Pa menda vendar ni zbolel vaš prijatelj?« . . . me je živahno vprašal.

»Ne«, sem odgovoril, »saj dovolite kratko vprašanje, dragi oče. Ali ste vi vzeli iz kovčega don Pija nekaj zlatnikov, ki smo jih sinoči ogledovali.«

»Nobenega«, je rekel mirno, dobri mož, »kovčeg je ostal tam, kjer smo ga pustili.«

»Oh, moj Bog«, sem prestrašeno vzkli-knil, »najmanj manjkata dva novca, in naj-več vredna, Cezar in Brutus . . .«

Komaj sem izgovoril ta stavek, sem že čutil njega grozen pomen. Nihče ne bi pred najinim prihodom slutil, koliko vrednost ima zbirka don Pija. Ravno Cezarja in Bruta smo najbolj opazovali in zdaj sta bila izmaknjena, Ludovik ju ni mogel izbrati in takle kme-tav, kakoršnega sem v tem trenutku videl, kako je znova štel z žuljavimi prsti majhne bankovce, tudi ne. Mene se ni moglo su-miti. Ko je redovnik daroval mašo in je bila njegova sobica prazna, sem bil še v postelji, pozneje se nisva več ločila. Žar krute raz-vidnosti mi je izsilil vzklik:

»Ne, ne, to ni mogoče . . .«

Videl sem Filipa, kako ga po sinočnjem razgovoru mika bližnja navzočnost malega zaklada. Ropot njegovih korakov pozno v noči mi je odmeval v spominu in se mi kazal v grozni luči. Med potom mi je toliko pravil o svotici denarja, da bi začel v Parizu pisateljevati. Videl je to svoto pred seboj. Bil je boj, strasten boj . . . — in naposled se je udal. Brez težave je izvršil toliko nesramnejšo tatvino, ker je bil ubogi, stari menih najin gostitelj. Treba je bilo le malo pred mašo vstati; nato se je splazil v redovnikovo sobo ter vzel poleg drugih še ona dva novca, katerih dragocenost je po-znal. Potem je šel na prosto, da bi lažje opravičil odhod in da bi se iznebil nemira, ki se ga je moral lotiti. Med najdrznejšimi paradoksi rimske nemoralnosti in med takim sramotnim dejanjem zija prepad. Ta moreča verjetnost me je tako razburila, da so mi noge odpovedale in sem se moral vvesti. Don Griffi se je pa obrnil h kmetu z navadno milobo:

Jožef, počakaj me na hodniku, te bom že poklical.«

Ko sva bila sama v sobi, je začel z gla-som, kakoršnega še nisem pri njem slišal, ne več z glasom prijateljskega gostitelja, ampak z glasom svečenika. »Bova videla, dragi moj«. Prijel me je za roko in rekel:

»Poglejte mi naravnost v obraz! Kajne, saj čutite, da sem prepričan o Vaši nedolžnosti? Ni potreba nobene besede, nobene razlage, le nekaj mi obljubite . . .«

»Prisilim naj nesrečneža, da Vam vrne ukradene novce . . . Oh, ko bi mu jih mogel z lastnimi rokami iztrgati ali pa ga izročiti orožnikom . . .«

»Niste uganili«, je odgovoril in zmajal z glavo. »Jaz hočem ravno nasprotno! Ob-ljubite mi na svojo čast, da ne zinete niti besedice, iz katere bi se dalo sumiti o ta-tvini teh novcev . . . Jaz imam pravico od Vas to zahtevati, ali ni res? . . .«

»Jaz Vas ne razumem«, sem ga pre-kinil.

»Pazienza«, je rekel s prejšnim prisrč-nim glasom, »obljubite mi in dovolite, da končam z nadležnim Jožefom . . . Oh, ti ljudje me bodo še spravili v grob, predno se povrnejo moji bratje . . . Za vsakih pet frankov se pripravajo pri plačevanju najem-nine, pa saj veste, oči zatisniti in izročiti se Bogu . . . Ali mi obljubite?«

»Obljubim«, sem odgovoril in se udal sili vtiska, ki ga je name naredila oseba re-dovnikova.

»Ali mi hočete prinesiti kovčeg?«

»Tako ga grem iskat, dragi oče . . .« Kljub dani besedi sem se kaj težko

držal, ko sem se pol ure pozneje sešel s Filipom, ki se je bil končno vendar le vrnil s sprehoda. Notranji nemir, ki se mu je bral raz obraza, bi me v tem trenutku prepričal, če bi imel najmanjši dvom o njega krivdi. Vendar se je čutil čisto varnega, kajti druga preiskava kovčega je bila pač izvanreden slučaj, in kdo razven mene bi mogel doka-zati tatvino onih novcev? Prehitro sva ju imenovala, da bi si don Griffi zapomnil imeni. Pa saj ni bil strah pred razkritjem zločina, ki je začrtal na inteligentnem delu, v obeh, še vedno tako živih kakor včeraj, mračen izraz nemira. Spoznal sem, da ga razjedata pekoča vest in sramota. Bil je kljub krinki cinizma tako mlad, kljub umski spridenosti tako blizu gorkega ognjišča svoje rodovine, tako navdahnjen s čutom malo-mestne poštenosti! Opazil je dobro moj mračni pogled, in če ga je že v začetku pripisoval pravemu vzroku, ga je gotovo pomiril molk, ki sem ga bil obljubil.

»Jako krasno sem se sprehajal«, je začel Filip, ne da bi ga kaj povprašal, »samo zašel sem bil, zato sem prišel malo prepozno v samostan . . . Vendar mi ni žal, morda bi si bil spridil včerajšni vtisk, ako bi videl freske pri belem dnevu. Obkorej se bova odpeljala?«

»Okoli polutreh.«

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. julija.

Poslanec dr. Ebenhoch o parlamentarni večini. Z ozirom na razne napade v raznih listih je čutil potrebo posl. dr. Ebenhoch, da je v »Lin. Volksblattu« znova pojasnil svoje nazore o sestavi parlamentarne večine. Piše namreč: Vse publikacije v našem listu, ki so se dotikale vprašanja glede sostave nove za delo zmožne in voljne večine, so temeljile na domnevanju, da se stara večina več ne obnovi, ker so se Mladočehi obrnili na radikalno strujo, s katero so pričeli obstrukcijo. Ako so se pa Mladočehi premislili — kar pa še ni gotova stvar — in ako hočejo vsprejeti program stare desnice, potem ostane itak vse pri starem in nemška katoliška ljudska stranka lahko vztraja na dosedanjem stališču, katero sicer itak nikdar ne zapusti. Vkljub temu pa resno dvomimo, da bi se mogla obnoviti dosedanja desnica, ker je razdor vsekako prevelik. Ako se ta načrt ne posreči, potem bomo seveda po svoji moči pripomogli, da se osnuje nova delavna večina, seveda brez levičarjev — mej katere pa ne štejemo kršč. soc. — Z levičarji se že radi sovražnega nastopa proti našim voditeljem nikdar ne bomo zvezali. — Pazni zasledovalci boja mej katoliško ljudsko stranko, Mladočehi, krščanskimi socijanci in liberalci bodo opazili, da uide ta boj včasih iz tira doslednosti.

Poslanec vitez Jaworski še ne odloži državnozbornskega mandata, akoravno bi to ne bilo neljubo gotovemu delu poljskega kluba. Praška »Politik« je pred nekaj dnevi objavila vest z Dunaja, da vitez Jaworski povodom otvoritve državnega zbora ne bo več istega član. Ta trditev je grozno stegotila krakovski »Czas«, ki pravi, da hoče »Politik« vse prezgodaj poslati v pokoj načelnika poljskega kluba. Sploh pa baje Jaworski nima nikakega povoda za odstop, ker njegovo postopanje odobruje vse poljsko časopisje. V koliko je ta trditev resnična, vedo tisti, ki hero tudi poljske opozicijske liste. Konečno se »Czas« z vsilo zaletava v Čehe in jim svetuje, naj se ne vmešavajo v notranje poljske zadeve, češ saj se tudi Poljaki ne brigajo za češke. Tudi ta trditev se le deloma strinja z istino, ker češki narod ve, kako »delavni« so v gotovem oziru razni poljski listi.

Poljaki in Nemci. Razmerje poljskega kluba do nemških strank v državnem zboru je predmet, s katerim se v jedni zadnjih številkih precej temeljito peča »Gazeta Narodova«, za »Czas«-om prvi organ poljskega kluba. Ta list razdeljuje Nemce na tri dele: v prusofile, avstrijsko misleče in omahljive. Mej prve šteje Schönererjance in radikalne elemente v nemški ljudski stranki, skupno kakih 50 mož, in blizu 30 nemških liberalcev s Češkega. Avstrijsko misleči so politikom tega lista nemški katoliki iz alpskih dežel, centrum, dunajski antisemiti, del nemških liberalcev in ustavovernih veleposesnikov, skupno istotako 80 poslancev. Ostali nemški poslanci so omahljivi. Potem pa list nadaljuje: Politika poljskega kluba računa z aspiracijami in močjo nemškega elementa. Politika večine poljskega kluba se ne plazi pred močjo Nemcev, marveč dela mej njimi razloček. Razlikuje mej avstrijskimi Nemci in mej onimi, ki iščejo stališča izven Avstrije. Prvi gredo vedno lahko zaupno s poljskim klubom, v imenu ostalih pa je že poslanec Lemiš izjavil javno in odkrito, da ne morejo in nočejo iti s Poljaki. Kajpada tudi poljski klub ne mara z njimi. To poljsko navdušenje imenujejo nekateri poljsko-nemško koalicio, in vendar ni vseeno — Nemci in Nemci. — Zelo značilno za poljski klub je pred vsem to, da išče zavznikov tudi mej liberalnimi Nemci.

Nemško-nacionalni mestni odborniki v Zatoru drago plačujejo svojo abstinenčno politiko. Minuli ponedeljek je vladni komisar sklical že dvanajsto sejo, ki pa je bila istotako nesklepčna, ker ni bilo k seji 12 nacionalcev. Vsak izmed njih mora plačati za vsako sejo po 40 kronic in stane torej ta špas že sedaj vsakega nemško-nacionalnega odbornika 480 kron. Od sedaj nadalje bo sklical komisar vsak teden po 3 seje, ker je prepričan, da se bodo konečno že naveličali plačevati in prišli k volitvi župana.

Zveza mej Rusijo in Kito, za sedaj seveda še ne politična, marveč samo brzojavna, je po izjavi »Novoje Vremja« neobhodna politična potreba, ker je dosedanja zveza preko Vladivostoka predraga in nezanesljiva. Kina in Azija sploh imata vedno večji vpliv na Rusijo. Celo Nemčija ima kabelsko zvezo s Carigradom preko Konstanze. Rusi pa nimamo brzojavne zveze ne s Carigradom, ne s Teheranom in ne s Soeulom, in moramo torej, ako se pojavijo v teh deželah nepričakovani dogodki, ostati brez vseh poročil in pomoči in smo vselej navezani le na posredovalce. V vrstah tujih posredovalcev pa navadno ni naših prijateljev. — Brzojavno zvezo s skrajnim vzhodom smatrajo torej Rusi v svojem lastnem interesu za najnujnejšo politično potrebo.

Razoroženje Kine je najnovejše geslo ruskih krogov. O tem piše petroburški list »Rossija« sledeče: »Integriteta in neodvisnost Kine sta nujno potrebna za splošen mir in za ravnotežje na daljnem vzhodu, za interese te politične neodvisnosti pa oboroženje Kitaja ni neobhodno potrebno. Neoborožena Kina bi se ravno tako dobro počutila pod varstvom Evrope, kakor oborožena. Oboroženje in armado po evropskem vzorcu žele Kitajcem samo oni krogi, ki ne verujejo miroljubnosti Rusije. Razoroženje Kitaja je za uravnavo mejsebojnih razmer velesil na Kitajskem neobhodno potrebno in s tem delom se mora pričeti, kakor naglo bo zagotovljen mir v središču Kitaja. — S tem predlogom se bodo težko strinjale ostale velesile iz mnogih sebičnih ozirov.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 18. julija.

Včerajšnji seji je zopet predsedoval dr. vitez Bleiweis, ki je naznanil, da se je nadvojvoda Fran Ferdinand brzojavno zahvalil na čestitki obč. sveta povodom svoje poroke.

Cerkev sv. Jakoba. Obč. svetnik Prosenc je poročal, da se je pri naknadni konkurenčni obravnavi odobril primankljaj stavbnih in popravilnih stroškov pri cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani. Vse primankljaj znaša 59.133 K 8 h ter se je pri konkurenčni obravnavi sklenilo pokriti nedostatek z nekaterimi obrestmi, darilom g. župnika v znesku 10.000 K in ostalih 36.245 kron pokriti s tem, da vsi katoliški župljani sv. Jakoba tekom 5 let pričešni s 1. avgustom t. l. plačujejo 9%, % naklado na zemljiški davek, na domarino in obrtnino ter rentni davek.

Žužkova postava. Obč. svetnik Žužek se je oglasil k besedi ter vprašal, ako se je župljane vprašalo, ko se je spreminjal načrt.

Prišel je deklamovati, da 10.000 kron župnikovih ni nikak dar, ampak, da postava govori, da mora župnik plačati petino vseh stroškov. Obč. svetnik Prosenc je občinskemu svetniku Žužku pojasnil, da tega postava nikjer ne zahteva in da se pri konkurenčni obravnavi noben župljan ni oglasil proti stroškom, ker so bile poprave nujno potrebne in se radi nujnosti dela ni moglo sredi stavbe prenehati, kar bi se moralo zgoditi, ako bi se takrat razpisala nova konkurenčna obravnava. S tem se je občinski svetnik Žužek zadovoljil. Bilo bi pa prav, da se pri prihodnji seji stavi predlog, naj pri vsaki stavbi obč. svet vpraša davkoplačevalce za mnenje. Kar je g. Žužek želel glede sv. Jakoba cerkve, bi bilo bolj umestno pri stavbah, kakeršen je »Mestni dom«, ki še vedno ni popoln.

Gasilnega društva pri občnem zboru izvoljeni odbor se je potrdil.

Poslovanje v prenešenem delokrogu dela občinam mnogo sitnosti. Občina Lvov bode pričela korake proti temu delokrogu in je včeraj obč. svet ljubljanski na povabilo lvovske občine sklenil, pridružiti se ji pri vseh njenih korakih.

Odprava grebeničnih jam. Hiši št. 9 in 11 v Dijaških ulicah ste imeli slabo urejena stranišča, ker ste imeli jami na Cesarja Jožefa trgu. Sklenilo se je za 400 K od teh stranišč izpeljati kanal na Cesarja Jožefa trg in odpraviti grebenične jame.

Pozabljena okna. Oskrbništvo »Mestnega Doma« je poslalo na obč. svet ginljiv spis, ki pripoveduje o vlažnosti »Me-

stnega doma«, kar ni čuda, ker pri stavbi »Mestnega doma« niso napravili dovolj oken proti Gradu, od koder bi prihajal svež zrak, ampak samo na dvorišče. Včeraj se je sklenilo nadomestiti pozabljeno in za 340 K napraviti v »Mestnem domu« štiri okna proti gradu.

Kolodvor električne železnice je včeraj vendar obveljal na prostoru ob Stari poti v Vodmatu. Propadel je predlog stavbnega odseka, ki je bil proti prostoru ob Stari poti, ker bi se pot morala lomiti, in je priporočal, naj Siemens in Halske nakupitaraže za 12.000 gld. prostor Ane Šostarič ali gospe Velkavrhove, Helene Mataje ali pa Delkotovih dedičev.

Obč. svetnik Senekovič, je opozarjal, da podjetnikoma ne kaže kupovati tako dragih prostorov in da se Stara pot pač lahko lomi, vsaj je celo nova Bleiweisova cesta vsa zlomljena. Proti priporočanim stavbnim prostorom bi se pa utegnili oglasiti južna železnica, saj je celo zahtevala, da se začetek električne železnice preloži 25 m od njenega kolodvora.

Poročevalec Žužek je sicer pripoznal, da je Bleiweisova cesta taka, da se ne da več popraviti, a opozarjal je, da se je obč. svet še le v zadnji seji izrekel soglasno proti kolodvoru na Stari poti. Obč. svet je dovolil, da se kolodvor električne železnice gradi ob Stari poti.

Nivel Prešernovih ulic napravlja občinskimi svetnikom toliko sitnosti, da so na vse svoje prejšnje sklepe pozabili, in da malo potolažijo tiste, ki so morali v Prešernovih ulicah zidati svoje hiše po novem nivelu, so včeraj sklenili, da v principu pritrdijo načrtu, naj se Prešernove ulice na novo nivelirajo za 5266 gld. in naj se magistrat pogaja radi ureditve uhodov pri onih posestnikih, ki imajo zidane svoje hiše po starem nivelu. Ta sklep obč. sveta je upravlasičen. Kaj je pač sedaj treba v principu pritrditi niveliranju, ko so Friš, Perles in c. kr. pošta morali zidati po novem nivelu! V principu je niveliranje Prešernovih ulic že davno sprejeto in dela trgovcem, ki so v hišah, katere so se morale zidati po tem principu, mnogo škode. Točko o uredbi električne železnice v Prešernovih ulicah so seve včeraj morali odstaviti z dnevnega reda.

Za električno železnico na voglu sv. Petra ceste in ob vrtu ondotnega župnišča se je sklenilo iz javno-varnostnih ozirov nakupiti 55 kvadratnih metrov od župniškega vrta na mestne stroške. Obč. svetnik Grošelj in Prosenc sta bila mnenja, da pogodba veže podjetnike, da sami kupijo potreben prostor, obč. svetnik Plantan in poročevalec Žužek sta pa pojasnila, da je podjetje preskrbelo si prostor, ki je za železnico potreben, a prostor, ki ga zahteva javna varnost ob označenem vogalu, mora preskrbeti mesto.

Strehe na topničarski vojašnici so bile včeraj zopet na dnevnem redu. Za nove strehe z zarezano opeko zahteva družba »Union« doplačila 8960 K. Občinski svet je včeraj črtal v računu dve točki, tako da bi doplačilo znašalo samo 2541 K. Nove strehe morajo biti zgrajene do končanih vojaških vaj. — Vprašanje je, če bo družba »Union« zadovoljna z reduciranjem doplačila. Vsekakor je prav, da cementne strehe na vojašnici še nekaj časa ostanejo, da pričajo o previdnosti obč. sveta napram podjetnikom.

Znižanje vodne cene pri novi vojaški bolnici se na ponovno prošnjo ni moglo dovoliti, ker se je že itak določilo najnižje plačilo.

Nov javni vodnjak se je sklenilo napraviti na vrhu klanca ulic na Grad vsled prošnje ondotnih hišnih posestnikov in najemnikov stanovanj. Stroški bodo znašali 1300 K. Ta vodnjak je potreben, ker sta v ulicah na grad radi slabe pitne vode nedavno dve osebi umrli za tifusom, dve ste pa še bolni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. julija.

Osnovna skupščina zadruga »Gospodarska zveza« se vrši jutri (četrtak) popoldne ob 5. uri v »Katol. domu«. Preje ob 3. in 4. uri vršita se v

istem prostoru občna zbora društev »Zveza kranjskih posojilnic« in »Gospodarska zveza« Prijatelji gospodarske organizacije se vabijo, da se zlasti osnivalne Zvezine skupščine udeležijo v obilem številu. Treba je, da se te velepomembne zadruge oklenejo vsi dobri slojevi našega naroda.

Osebnosti. Vladni svetnik G. Fridrich se je 15. t. m. pripeljal v Novo mesto ter drugi dan prevzel vodstvo okr. glavarstva. — V Celju je umrl. c. kr. pomorski komisar A. Ukmar. — Poštними oficijali so imenovani Jos. Šimonc in pl. Unterrichter v Celju in Luka Kolenc v Mariboru. — Asistentom na postaji v Št. Petru na Krasu je imenovan A. Fon. — V Toplicah na Dolenjskem se mudi skladatelj Dav. Jenko.

Katoliški shod v Ljubljani sta naznanili zaderska »Croatia« in puljska »Naša Sloga«. — V »Soča« pravi Anton Kristan, da se bo II. slovenski katoliški shod vršil v »znamenju fanatizma«. — »Zadruga ljubljanskih gostilničarjev in kavarnarjev« je v »Narodu« priobčila dolgo »Poslano«, iz katerega se razvidi četverno: 1. Da je sestavljeno od strastnega »Narodovca«, ki mu je zabavljanje na »amaziljeno gospodo« prešlo že v mozeg in kri, 2. da se ljubljanski gostilničarji in kavarnarji nikakor ne bi branili tistih par grošev, ki bi jim jih utegnil morda mimogrede donesti tu vršeči se katoliški shod, 3. boje se, da jim zaradi katoliških gostov ne bi izostali liberalni gostje, kateri, kot je znano, veliko več popijó, nego obiskovalci katoliških shodov, 4. da dotičnik zavija besede, da v ljubljanskih gostilnah često pademo med razbojnike, tako kot bi »Slovenski List« s tem menil gostilničarje, ko je vendar mislil le na neke goste, ki so tudi gostilničarjem v veliko nadlogo. — Preskrbljeno bo, da dobé udeležniki kat. shoda dobro postrežbo.

Kateheški shod. Z ozirom na sproženo misel našega štajerskega dopisnika, naj bi se o priliki katoliškega shoda vršil tudi shod slovenskih katehetov, smo dobili več odgovorov. Vsi sicer soglašajo s tem, da bi bil v mnogem oziru potreben takov shod, vendar pa ne o tej priliki, ker bo itak za mnogovrstno in razsežno stvarino kat. shoda malo časa. Jeden dopisnik svetuje, naj se dekanjske konference bavijo s kateheško stvarino.

Deželni odbor kranjski je dovolil 500 kron podpore po toči prizadetim posestnikom iz Gorenje vasi in Črnelega pri Zatičini.

Z Reke se nam piše: Prišli so Angleži in Reka je nekaj oživela. Pred mestom so vsidrani štirje velikanski brodovi angleške mornarice; pripluli so v soboto popoldne z večjim številom manjših torpedovk, katere so se poskrile v luki. V soboto večer priredili so jim Rečani lepo razsvetlavo na morju, v ponedeljek večer so pa Angleži svoje ladije razsvetlili. Ob 9. uri počil je top in v trenutku so bile vse ladije v električni luči. Na glavni ladiji svetilo se je ime »Fiume«. V nedeljo večer je bila ljudska zabava v mestnem vrtu. Kupili so za to kakih 50 telet, 40 hektolitrov vina in 40 hktl. piva. Katoliški mornarji so imeli v nedeljo v mestni cerkvi sveto mašo in pridigo. — Mornarica odpluje v četrtek. — Pretečeni teden je prišlo na Reko nekaj stotin ogerških učiteljev in učiteljic, ali prav mnogo jih govori hrvatski, srbski in nemški. Vlada bi jim rada pokazala mažarsko Reko, kakor Angležem mažarsko Primorje!

S Sv. Višarj se nam dodatno k včerajšnjemu poročilu poroča še naslednje: Kakor kranjski pred 14. dnevi naprosili so pismeno tudi ljubljanski planinci — bilo jih je kakih 40 — peto sv. mašo; bili so navzoči pri sv. daritvi polnoštevilno, kar je naredilo gotovo na navzoče romarje jako dober utis. Človeka veseli, ko vidi, da naši planinci ne zanemarjajo sv. službe božje radi izleta ter se radi udeležijo sv. maše. Nekaj planincev je izletelo že zgodaj na bližnjega Lovca (2079 m), da bi uživali na visoki gori v svežem jutranjem zraku krasen razgled daleč na okrog. Vreme je bilo skrajno ugodno, zato se jim je pot obilno poplačala. Kolikor je nam znano, bili so to pot na Lovcu sledeči gg.: Verovšek, dr. Tomin-

šek, Ogorelec, Trstenjak, Pucihar z gospico hčerjo, Sušnik, Dodic in učitelj Stiastry. Sicer pa so bili poleg drugih še na Višarjih gospod dr. Förster ml., odborniki slav. pl. društva, Hauptman, prof. Mahar in dr. — Večina gospodov je šlo že opoldne domov. Omeniti moramo, da je bil med gospodi izletniki močan kvartet, ki je zapel nekaj prav lepih pesni. Navzoči tujci so se kar čudili lepi slovenski pesni in občudovali lepe glasove gg. pevcev. Pesem »Tiha luna« pa so zapeli tako krasno, da se neki gospod iz Monakovega ni mogel dovolj načuditi. Opozorjen po lepi pesni na slovenski narod, začel je z zanimanjem popraševati o Slovencih v političnem, gospodarskem in znanstvenem oziru. Dal Bog, da bi še večkrat prišli tako v petju izveščani gospodje na sv. Višarje ter pokazali tujcem, pa tudi tukajšnjim žabničanom, katerih nekateri tako radi pojo nemške pesmi, da imamo Slovenci lepšo pesem kakor sosedni nam sovražni narodi.

Molitvenik za slabovidne. V založbi »Kat. tiskovnega društva« je izšel v drugem natisu znani priljubljeni molitvenik za odraslene »Dušni vodnik v srečno večnost«, iz sicer z novimi, nenavadno velikimi črkami. Oblika je mala osmerka, strani ima VIII+614. Dobiva se v prodajalnici »Kat. tiskovnega društva« (H. Ničman) in v »Katoliški Bukvarni« izvod v usnji z marmorno ali rudečo obrezo 2 K, v usnji z zlato obrezo 2 K 60 h.

Zastrupil se je Franc Koželj, 64 let star posestnik, na svojem domu na vrhu Opatove gore pri Kostanjevici. Vzrok žalostne smrti domače razmere.

Smodnik raznesel hišo. V Vipolžah na Goriškem se je smodnik, katerega je imel shranjenega v svoji kleti Luka Školaris, užgal ter raznesel klet in celo poslopje. V kleti se je tedaj hladil Školarisov sin, ki je smrtno ranjen. Tudi bližnje poslopje je močno poškodovano. Najemnika so izvlekli na pol mrtvega izpod razvalin.

Ogenj je v kanalskem Kalu uničil šestim posestnikom tri hiše in stiri hleve. Pri ognju se je ponesrečil tudi Andrej Kovačič.

Sinočni brzovlak je imel tri ure zamude, ker je pri Kapfenbergu skočil tovorni vlak s tira.

Kipar g. Zajo nam je poslal pojasnilo, da on ne bo delal relief za Slomškovo spominsko ploščo. Vprašali smo na mero-dajnem mestu in čuli, da je premalo časa, da bi zvršil relief.

Ljubljanske novice. Umrli je včeraj v Ljubljani trgovski agent g. Albert Wenzel, star 58 let. Pogreb bode danes ob 6. uri zvečer. — Na drž. železnici je udaril s kladivom v prsa ključavničar Jakob Bizjan J. Bratkoviča, ki mu je držal železo. Udarci je bil tako močan, da se je Bratkovič zgrudil. — Velika nesreča bi se bila skoro pripetila včeraj zjutraj v Prešernovih ulicah. Konji mladega Bolča so peljali traverze za Škrjančovo novo zgradbo. Kakor po navadi je bil voz Bolčevega Pepeta brez zavor. Voz je na klancu porinil konje s tako silo naprej, da so konji prilepteli proti stopnjicam frančiškanske cerkve. — V »Mestni kopelji« se je od 7. do 14. julija oddalo vsega skupaj 1060 kopelj. — Obesiti se je hotel 16letni realci Jan-kovski z Goriškega, ker je dobil slabo spričevalo. Očetu je ušel mej potom na kolodvor in tekel nazaj v stanovanje na Vožarski poti šte. 3. Ondi se je zaprl na stranišče in se obesil. Ko je prišel grgrati, je občutil silno neprijetnost in je prišel upiti na pomoč in se sam rešil iz zanjke. Ljudje so udrli v stranišče ter ga dobili nezavednega. Močili so dečka, ne da bi ga spravili k zavesti. Šele ko je prišel njegov stric in mu priložil par gorkih okolu ušes, se je dečko oživil ter povedal, da je hotel na drugi svet radi strahu pred očetom. — Povožil je Hamanov hlapec Hunyadi Ernesta Leitgeba ter ga močno poškodoval. — Voziček z otrokom v Ljubljani. Neka Varšek, stanujoča v Rožnih ulicah št. 13, izročila je 13letni Mar. Šuster svoje dete z vozičkom, da bi dete peljala na sprehod. Punica je peljala voziček z detetom v Prule ter pustila ondi vse skupaj. Otrok je brcal v vozičku in voziček se je počasi prišel pomikati naprej ter bil kmalu v — Ljubljani. Ljudje so prihiteli na po-

moč dekletu, ko je voziček že plaval po Ljubljani. Otroka so rešili. — Areti-rani deseti brat. V Jermanovo gostilno »pri angelju« prišel je včeraj nek gost, ki se je predstavil kot desetega brata, privan-dranega iz Egipta. Pripovedoval je strmečim gostom svoje »kunšti«, da lahko živemu človeku glavo odreže in jo nazaj da itd. De-setemu bratu sta zlasti verjeli Jermaničina kuharica Terezija Oswald in natakarka Lončar, katerima je deseti brat iz kart prerokoval, za kar ste mu dali vsaka po 2 kroni, s čemur pa deseti brat ni bil zadovoljen, mar-več zahteval je od vsake po 10 kron. Ko-nec prepiru naredil je policaj, kateremu je deseti brat zaupal, da se piše Johannes Ap-peltauer s Češkega doma. V »špekhamri« na magistratu že davno niso imeli tako mo-drega človeka.

Štajerske novice. Celjska tvrda »Merkur« se je upisala v trgovski register. Vpliv tega slovenskega podjetja raste z vsakim dnem. — Odhodnico gimnazijskemu učitelju g. Reisnerju je napravilo »Celjsko pevsko društvo«. — Proti slovaškim piskro-vezcem je izdalo celjsko okr. glavarstvo orožniškim postajam strogo povelje glede kontrole. — Strela je udarila v slovečo ro-marsko cerkev na Sv. gori nad sv. Petrom. Poškodovana je oboke nad stranskim oltarjem. — Učiteljski izpit za ženska ročna dela so napravile v Mariboru naslednje dame: Blenk Alojzija iz Konjice, Grosman Franja iz Št. Jurja na Ščavnici, Jurko Ema iz Tepanj, Sekirnik Ana iz Rogateca, Skrbinek Ana iz Planine, Vračko Pavla iz Sp. Kungote in Zinauer Gabrijela od Sv. Jakoba v Slov. gor.

V Ormožu je bila v nedeljo nemška pevka slavnost, h kateri so prišli pevci iz Ptuj in Ljutomer, peli so na korist ptuj-skemu nemškemu »Studentenheimu«. Za-stavo nemškega pevskega društva iz Ormoža so Ptujčani, na čelu jim neizogibni Ornig, pozdravili z »Die Wacht am Rhein«. Končala se je slavnost z Bismarckovo pes-mijo.

Maturo na goriški realki so štirje naredili z dobrim uspehom, štirje imajo po-navljalni izpit, dva sta padla za celo leto. Osem sedmošolcev se niti k izpitu ni oglasilo, štirje so odstopili pred izpitom.

Gimnaziji v Pazinu. Začetkom šol-skega leta sta se vpisala v hrvatsko državno gimnazijo 102 dijakov, v italijansko 95. Iz prve jih je izstopilo 13, iz druge 6, torej je bilo koncem leta na vsaki po 89 učencev. Na hrvatski gimnaziji je dovršilo šolsko leto z odliko in povoljnimi uspehom 70, na ita-lijanski 65 učencev.

Strela na Bledu. Po neznosni sopa-rici je nastala sinoči na Bledu strašna ne-vihta. Bliskalo in gromelo je, da je bilo grozno. Strela je okoli 1/10 ure po noči udarila v Gradu v hišo št. 17, katero je od podstrešja do spodnjih kleti na raznih krajih razdrila. Ljudi je bilo polno v hiši, med temi vsa družina dr. Marolta z Vrhnike, a niko-mur se ni zgodilo nič žalega. Gospej dr. Maroltovi je strela potrla solnčnik. Hiša se ni vžgala.

Na plitvičko jezero pozivlja neki pisatelj v »Narodnih listih« Čehe, da naj obilno pohajajo ta čarobni kos hrvatske zemlje, kjer se bodo navžili prirodnih krasot in svežega zraka in katerega ne bodo po-zabili, dokler so živi.

Angleško sredozemsko vojno bro-dovje prihaja pogostoma v avstrijske luke. Trst je Angleže sprejel vedno s posebno slovesnostjo, ter jih očitno odlikoval pred vsemi drugimi gosti. Mestna uprava potrosila je za različne slavnosti, iluminacije, izlete in pojedine v čast Angležem velike vsote. O sličnih prilikah ponašali so se v Trstu z ita-lijanskim značajem mesta ter s fulminantnimi govori napivali italijansko angleškemu pri-jateljstvu in baje tudi zavezništvu. Po pre-srečnih ovacijah pred dvema letoma se je pričakovalo, da bode Trst slovesno sprejel tudi sedaj drage goste, a čudo. — župan se je omejil na obligatne posete in to je bilo vse, Tržačani se pa niso ne oficijelno, ne privatno udeležili nadaljnjih slavnosti, katere so priredili avstrijski častniki. Mesto je po-set Angležev popolnoma ignoriralo. Javna tajnost je po Trstu, da je bila to demonstra-cija, pa ne morda iz simpatije do Burcev, ampak neka druga antipatija. Angleže spremljalo je avstrijsko brodovje.

Gospodinska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori tretji tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke mo-rajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem, novo zidanem poslopu po-leg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravo-slovja, ravnanja z bolniki, spisja in račun-stva vse one predmete, katere mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa po-učuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, ži-vinoreji, mlekarstvu, vrtnar-stvu itd. Gojenke se istotako veščajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenka, katera bo sprejeta v zavod, plačana mesec za hrano, stano-vanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 14 gld., ali za ves tečaj 168 gld. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti na-slednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri bar-vana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žep-nih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti pla-čilu; ako ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.) Deklice, katere hočejo vsto-piti v gospodinsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. le izjemoma, v posebnega ozi-ra vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, brati in ra-čunati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. — Prošnje za sprejem, katerim je treba prilo-žiti šolsko in zdravniško spričevalo ter ob-vezno pismo starišev, oziroma varuha, naj še pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — V prvi vrsti se sprejmo v gospodinsko šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem, ako pa bo v šoli prostora, sprejemale se bodo tudi prosilke iz drugih dežel.

Vlak povozil je včeraj popoldne ob 4. uri na državni železnici v Spodnji Šiški Ivana Sojar, ženo cerkvenikovo in ma-ter šestih otrok. Hitela je ob zaprtih za-tvornicah na polje z vozičkom, a vlak jo je prehitel. Odtrgal ji je glavo in jo telesno močno razmesaril. Glava je odletela baje 3 metre proč. Odpeljali so jo takoj v mrtvaš-nico. Bila je blaga žena in skrbna mati, či-slali so jo vsi, ki so jo poznali. Naj počiva v miru!

Od raznih strani. Na Koroško je prišel na počitnice tržaški ces. namestnik grof Goess s svojo soprogo. — Čuvaja na padel je 20letni Fr. Tavčar iz Škednja, ker ga je čuvaj zalotil na figovem drevesu. Tavčar je tako udrihal s kamnom po ču-jevi glavi, da se je čuvaj nezavesten zgrudil in so ga morali prepeljati v bolnico. Napa-dalec so zaprli. — V Savi je pri Črnuškem mostu utonil 22letni Miha Močilnikar iz Čr-nuč. Jernej Juvan ga je mrtvega potegnil iz Save. — S črešnje na kol je padel v Obrku na Dolenjskem 60letni Jože Barič. Kol se mu je zabodel v vrat. Ljudje so ga sneli s kola, a Barič je skoro umrl. Tudi v Strahomerju ste se ponesrečili dve dekleti pri branju črešenj. Padli ste s črešnje. Jedna dekle se je ubila, njena tovarišica si je pa pohabila roko. — Poročil se je nadučitelj g. Janko Zupančič v Št. Vidu nad Cerknico z gdč. Jelico Terček iz Idrije.

Največja ogerska mesta. Pod tem naslovom so priobčili nekateri mažarski listi imena onih ogerskih mest, ki brojijo preko 20.000 prebivalcev. In med temi ogerskimi mesti se navajajo tudi — čujte! — Zagreb, Sarajevo, Reka in Osek. Mažari nočejo več poznati Hrvatske, Bosna jim je del Ogerske, Reka je mažarsko mesto!

Grški kralj Jurij se bode odpravil ta teden v neke francoske toplice. V nje-

govni odsotnosti bode vodil vlado princ Kon-stantin.

Perzijski šah je odpotoval v soboto, 14. t. m. na Rusko. Predsedniku Loubetu se je šah brzojavno zahvalil za lepi vspre-jem, Loubet mu je brzojavno odgovoril, da ga bode veselilo, ako ga bode mogel vspre-jeti v Parizu.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 16. julija t. l. poslali prispevkov p. n. gospoda in društva: Tvrda Iv. Perdan od vžigalic 400 K, Al. Podobnik v Mirni peči zbirko 16 K, faktor A. Pucihar tujo stavo 2 K 30 h, kaplan T. Varl na Raki iz nabiralnika v Močilnikovi gostilni 4 K 72 h, podružnica za Ruše in okolico 60 K, po-družnica v Celovcu 47 K, kaplan P. Šve-gelj v Kazljah pri Sežani 5 K, kaplan Jos. Koblar v Hrenovicah iz nabiralnika »pri fari« 10 K, podružnica za Beljak in okolico 70 K, moška podružnica na Vrhniki 97 K, kmečka posojilnica ljubljanske okolice 10 K, medgorski pevci in pevke (Koroško) na predvečer godu sv. blagovestnikov zbirko 6 K, graški akademiki ob smrti med. Vlad. Škerija 25 K, posojilnica v Žužemberku 20 K, ženska podružnica v Trstu 600 K, tr-govec J. Jebračin od kave 200 K, stavb. nad-svetnik Jos. Wilfan v Trstu ob smrti svoje soproge 50 K, županstvo v Kobaridu 10 K, dež. bolnišnice kurat Avg. Škočir v Gradcu za otroški vrtec v Devinu 60 K, podruž-nica v Štebnu na Zili 18 K 10 h, upravni-štvo »Slov. Naroda« 375 K, med katerimi je 200 K kot dar litijsko-smartinskih Slo-venk za god sv. blagovestnikoma.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 18. julija. Iz Išla se poroča: Cesar je včeraj zopet vsprejel minister-skega predsednika Körberja in baje odo-bril vse njegove predloge glede uvedbe splošnega položaja in parlamenta. Dr-žavni zbor se snide koncem sep-tembra ali začetkom oktobra. To se odloči sredi avgusta, ko pride Körber zopet v Išel. Oktroa pa ni v programu vlade.

Dunaj, 18. julija. Dr. Engel po-roča v svojem listu »Hlasy od Blanka«, da bode vlada sklicala meseca septem. češki deželni zbor in mu predložila na-črte o jezikovnem vprašanju in o spre-membi volilnega reda. Tako bi bil vzrok tu, da bi se v septembru ne sklical drž. zbor. Dr. Engel smatra dneve Körberjevega ministerstva za štete. Na-stopilo bode po njegovem mnenju nem-ško ministerstvo s poljskim dež. mini-strom.

Dunaj, 18. julija. »Wiener Ztg.« je objavila ces. odlok, s katerim je sklican istrski deželni zbor.

Dunaj, 18. julija. »Wiener Abend-post« izjavlja, da so poročila o spre-membi pri vodstvu nižjeavstrijskega na-mestništva do cela neosnovana.

Brno, 18. julija. V Velikem Meze-riču se je vršil češki tabor, na katerem je govoril Stransky. Sprejela se je re-solucija za federativno uredbo Avstrije.

Pretorija, 18. julija. Reuter. urad poroča: Roberts je 16. t. m. odposlal oddelek, ki naj prežene Bure s holmov na severnem in severno-zahodnem delu mesta. Buri so se umaknili, ne da bi bili streljali.

London, 18. julija. Iz Tumsu po-ročajo: Polkovnik Vileco je s svojimi četami osvobodil mesto Kumassi.

Vojska na Kitajskem.

Vstaja na Kitajskem se je že razširila skoro čez celo kitajsko zemljo. Ob severni kitajsko-ruski meji, kakor tudi v južnih de-lih Kitaja so se že pred nekaj dnevi jele zbirati cele tolpe bokserjev in njim sorod-nih elementov, ki prete vsem evropskim na-selbinam v deželi. Ker so že dovršili svojo nalogo v Pekinu, se bodo podali sedaj proti vzhodu in ako se je mejnarodnim četam zadnje dni posrečilo zasesti Tientsin po-vročem, dolgotrajnem boju z velikimi izgu-bami, so sedaj v največji nevarnosti, da bodo

morale mesto z nova prepustiti revolucijonarjem, ker pomoč, ki so jo evropske vlade in Amerika odposlale pričetkom tega meseca, je še daleč in so pred nje dohodom že lahko pomorjeni vsi tujci na Kitajskem. Velesile, ki so pričele sedaj potrebno akcijo res z vso odločnostjo, so predolgo čakale z njo in precenjevale pomen prvih izbruhov.

O zadnjih dogodkih v Pekinu pripovedujejo kitajski viri najgrozoviteje stvari in smemo soditi, da je v teh pripovedih marsikaj pretiranega. Tako pravijo, da so Evropejci v obupnem trenutku raje postrelili svoje žene in otroke, nego da bi bili poslali zadnje kroglice v bokerske vrste. Drugi pravijo, da so žene najprej pomorile otroke in potem sebe zastrupile, da tako niso prišle žive v roke steklih Kitajcev. Najbolj verjetno pa je, da je večinoma vse uničil požar in pa strel iz topov.

Dunaj, 18. julija. „Wien. Abendpost“ konstatuje, da je avstrijskemu poslaništvu v Pekinu prideleni podkonzul Natiesta iz nevarnosti, ker je že pred izbruhom revolucije ostavil Pekin. Istotako oficijal Zottwald, ki je že na „Zenti“. O oddelku, ki je šel proti Pekinu, ni nič znanega. Pri tem oddelku so se nahajali kapitan Thoman, poročnik Kolař in kadeta Burgstaller in Boyneburg-Lengsfeld.

Dunaj, 18. julija. (C. B.) Kitajska poslanika v Londonu in Washingtonu sta izročila vladama uradno potrjeni brzojavki, glasom katerih so poslalniki v Pekinu 9. t. mes. še živeli.

Zofija, 18. julija. Več bolgarskih častnikov je prosilo rusko vojno ministerstvo, da bi se smeli kot prostovoljci pridružiti ruski armadi, ki gre v Kino.

Petrograd, 18. julija. Ker ruske čete na zahtevo kitajskega generala Ču-era niso hotele ostaviti Mandzurije, so Kitajci napadli kraj Wlagovišensk ter ga z bombami deloma razdejali.

Berolin, 18. julija. Iz Taku poročajo 14. t. m.: Mejnarodne čete so včeraj pri drugem napadu zasedle vse utrde mesta Tientsin. Izgube so na obeh straneh velike.

London, 18. julija. (C. B.) „Daily Mail“ poroča iz Shanghaija: V Taynau-u je bilo 9. t. m. umorjenih 40 tujcev in 100 kitajskih kristijanov. Vstaško gibanje se naglo razširja po osrednjem in južnem Kitaju.

London, 18. julija. Lord Wolseley je predlagan za vrhovnega poveljnika evropske armade v Kini.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—č.

(Dalje.)

Toda kmalu se morajo te misli umakniti drugim. Sedanji položaj je važnejši za našega potnika. Strah pred zasledovanjem, ki mu je celi dan grenil potovanje, polasti se ga še bolj. A še druge stvari ga mnogo bolj straše. Tema, samota; vedno večja utrujenost ga muči; miren, enakomeren, a oster veter piše; seveda mu ni bil posebno všeč, ker je bil še zmirom v isti obleki, v kateri je hotel na poročni dan narediti par skokov do cerkve, potem pa se takoj radostno domov vrniti. Najbolj pa ga jezi hoja na slepo srečo, ker je takorekoč tipal, kje bi se mogel varno odpočiti.

Skozi vasi gre vselej polagoma, tiho in gleda, ali so še kaka vrata odprta. Le sem ter tje opazi skozi razpoke odsvit luči, — znamenje, da ljudje še budé. Na cesti zvonaj stanovališč se časi ustavi in vleče na uho, ali se že sliši šumenje Adde. A zaman. Ne čuje se drugzega kakor tuljenje psov pri kaki samotni koči, ki mu je otožno in grozno ob enem udarjalo na uho. Ako se približa kaki koči, spremeni se tuljenje v močno in srdito lajanje. Ko gre mimo hiše, vidi v duhu, kako revskač tišči svoj gobec ob vrata in na ves glas bevška, kar mu popolnoma prežene pogum, potrkati in prositi prenočišča. Mogoče bi se tudi navzlic temu toliko ne ohrabil. — Kdo je? — misli si Renzo, — česa želite ob ti uri? Odkod ste? Kako se zovete? Ali ni dovolj krčem? — To mi porekó, če potrkam in če se mi ne bode še hujše godilo. Če pa kak strahopetec še ne spi, jame lahko tudi kričati: pomagajte! tat! Tu je treba imeti pravi odgovor kar v žepu. Kdor sliši po noči hrup, misli samo na tatove, malopridneže, sleparje. Nikdo ne pomisli, da je tudi pošten človek lahko po noči na cesti, ne pa samo plemenitaš v koči. — Ta odgovor si prihrani tedaj za skrajne slučaje in gre naprej z nado, da pride še po noči do Adde. Če se ne bode mogel celó prepeljati, ne bode mu saj treba po dnevi je iskati.

Naprej, naprej! Z obdelanega polja pride na pustinja, kjer se menja praprotje z bičjem. Zdi se mu, da reka ne more več daleč biti, in se napoti skozi to goščo po ozki stezici. Ko stori par stopinj, obstoji in posluša. Zaman! Pot je vedno bolj težavna, kraj bolj divji. Ni murve, ne trte, ne drugega znaka človeških rok, kar mu je preje delalo precej dobro družino. Kljub temu nadaljuje svojo pot. V duhu se mu začno vzbujati čudne podobe in prikazni, na katere se spomni iz pripovedk in otročjih let. Da bi jih pregnal in da bi se pomiril, začne moliti.

Polagoma pride mej višje grmovje, črni trn, hrastje, divje slive. Vendar gre naprej, požuri se bolj iz nepotrpežljivosti kakor hrepenjenja; kmalu opazi mej grmovjem posamezna drevesa. Ko hodi še nekoliko po isti stezi, zapazi da je prišel v gozd. Zona ga spreleti, predno vstopi. A on se ne zmeni za to in gre proti svoji volji naprej. A čim bolj stopa v gozd, tem bolj se mu lasje ježe, ker vidi za vsakim grmom strah. Drevesa se mu od daleč zdé kot čudne, spačene prikazni. Boji se sence lahko se gibajočih vrhov, ki migljajo na stezi, sem ter tja razsvetljeni od lune. Celó šumenje suhega listja, katero leži po poti, zdi se njegovim ušesom nekaj groznega. Noge mu opletajo, kakor bi se mu Bog ve kako mudilo, četudi saj na videz že jedva nosijo telo. Nočni veter mu mrzlo in lokavo piše ob čelo in lica; čuti ga mej oblačili in po udih, zleze mu in prodré v utrujene kosti, kakor bi mu hotel ugasniti zadnje znamenje življenjske moči. Časi ga skoro že premaga nejevolja in neizrekljivi strah, s katerim se že dolgo bojuje njegov duh. Časi je že ves obupan. A prestraši ga bojazen bolj nego vse drugo, zopet se ohrabri, in osrči ter zanaša na svoj pogum. Ko se tako zopet nekoliko okrepi, ustavi se in premišljuje ter sklone iti takoj po poti nazaj, vrniti se do zadnje vasi, katero je pustil za hrbtom, iti zopet mej ljudi in poiskati prenočišče, četudi v gostilni. Ko tako mirno stoji, preneha šumeti listje pod nogami, okolo njega vlada grobna tišina, namah čuje neko šumenje, bučanje, kakor bi voda tekla. Vleče na ušča. Res je! „Adda je!“ vsklikne Renzo. Našel je zopet prija-

elja, brata, rešnika. Utrujenost izgine, gorka kri mu zopet urno teče po žilah, zaupanje mu raste, izgine mu bojazen in plašljivost radi svojega položaja. Brez obotavljanja odrine naprej po gozdu za prijetnim šumenjem.

Kmalu pride na kraj velike planjave, na kraj velikega brega. Skozi grmovje, katero ga je pokrivalo čez in čez, sveti se vodna površina. Nato Renzo pogleda kvišku in opazi drugi breg, posejan z vasicami, sem ter tja z griči; na jednom teh opazi veliko belkasto planjavo, kjer stoji po njegovem mnenji kako mesto, najbrže Bergamo. Potem stopi nekoliko bolj na kraj, z rokama in komolcema odriva in lomi grmovje, pogleda, ali se ziblje kak čoln na reki, vleče na uho, ali se sliši udarjanje vesel. A Renzo ne vidi nič, ne sliši nič. Če bi reka ne bila Adda, poiskal bi takoj mesto, da bi jo prebredel. A vedel je, da se Addi ne sme preveč zaupati.

(Dalje prih.)

Umrli so:

16. julija. Apolonija Gostinčar, zasebnega uradnika žena, 41 let, Hranilnična cesta 4, jetika. — Jakob Gestrin, carinski nadoficijal v pok., 61 let, Radeckega cesta 11, naduha.

17. julija. Albert Wencel, agent, 58 let, Streliske ulice 2, srčna hiba. — Lovro Knaus, delavec, 26 let, Radeckega cesta 11, jetika.

V bolnišnici:

14. julija. Valentin Hartman, posestnika sin, 20 let, combustio.

15. julija. Ivan Semič, kajzar, 42 let, srčna hiba.

V otroški bolnišnici:

16. julija. Franc Dobrave, delavca sin, 4 leta, meningitis basillaris.

17. julija. Ivana Iskra, sirota, 4 leta, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
17	9. več.	38,9	24,0	sl. jug.	del. oblak.	
17	7. jut.	39,7	20,1	sl. vzh.	del. oblak.	2,4
18	2. popol.	738,6	20,1	sr. jug.	pol. oblak.	

Srednja večerajšnja temperatura 23,7°, normale: 19,8°.

Po noči močno bliskanje, veter in dež.

Gostilna na račun

se oddaje na deželi (Gorenjsko) v lepem kraju, tik cerkve. 648 3-2

Kjé, se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice po nizki ceni.

Stajerska
Templjevo Styria-vrelec
KISLA VODA SVETOŠLAVNA.
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga za Kranjsko:

Mihael Kastner
v Ljubljani. 295 52-23

Franc Stupica, Ljubljana, Marije Terezije
cesta št. 1, zraven Figovca,
trgovina z železom, moko in specerijskim blagom,
priporoča po zelo nizkih cenah:
portland- in roman cement, biže za obivanje stropov, strešni klej, železniške šine, traverze, razno železo, jeklo in kositar (plehovino), štedilnike, kotle, različno poljedelsko orodje, trombe (pumpe), nagrobne križe, kovanja za okna in vrata, lepo kuhinjsko orodje ter različne tehnične in uteže, dalje dobro in sveže specerijsko blago, slivovko, špirit in fino jedilno in drugo v to stroko spadajoče blago. 491 8-8

Dunajska borza.

Dne 18. julija.	
Skupni državni dolg v notah	97-70
Skupni državni dolg v srebru	97-50
Avstrijska zlata renta 4%	115-55
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97-60
Ogerska zlata renta 4%	115-40
Ogerska kronska renta 4%, 200	90-95
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1712 —
Kreditne delnice, 160 glđ.	664-50
London vista	242-40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-57

Dne 17. julija.	
3-2% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	170-50
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	164 —
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	194 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-70
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	139 —
Dunavske vravnave srečke 5%	251 —

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-20
Prireditne obveznice državne železnice	405 —
južne železnice 3%	319-50
južne železnice 5%	120 —
dolenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 glđ.	385 —
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	340 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	43 —
Ogerskega	20 —
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 glđ.	12-60
Rudolfove srečke, 10 glđ.	63-50

Salmove srečke, 40 glđ.	—
St. Genois srečke, 40 glđ.	183 —
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	47-50
Ljubljanske srečke	277 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	6130 —
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	760 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	113 —
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	149 —
Splošna avstrijska stavbinska družba	437-50
Montanska družba avstr. plan.	418 —
Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	255-50
Papirnih rubljev 100	—

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
l. Wollzeila 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnili vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.